

Psalmus

scendebat a birem in iericho et incidit in latrones. i. in demones qui despoliaverunt eum omni bono gratus et plagiis impositis. id est naturalibus vulneratis abiens semimundo relicto. De tertio dicit Danielis. iiiii. Excent ab hominibus et cum bestiis ferisq; erit habitatio tua. De quanto dicitur Luce. xv. Quanti mercennarii in domo patris mei sunt qui abundant panibus. ego autem tecum. Octavo debet cogitare vitam honorum ut de sua confundatur magis. Job. xxviii. Respiciam homines et dicam peccavi ervere deliqui: et ut eram dignus non recepi. Mono debet cogitare quod deus videt peccata sua. Luce. xv. Pater peccavi in celum et coram te. Decimo districtu iudicium. ps. Iudicia tua non sum oblitus. Undecimo misericordias dei ne cadat in desperatione timore iudicij. ps. Misericordia tua ante oculos meos est vnde in quodam. Re. canamus. Trubular si nelcirem misericordias tuas domine. si ergo homo bec omnia cogitaret: tunc (cogitatio hominis confitetur deo) et nihil abscondere vellat ab eo (et reliquie cogitationis diem se ageret tibi). Reliquae que relinquuntur ex hac cogitatione sunt concitio vel compunctione cordis et confessio eius et fassificatio operis que melius exprimunt per aliam litteram que habet sic (meror hominis confitebitur et reliquis meritis accingeris) hoc faciunt domino diem festum: quia ut dicit dominus Luce. xv. Gaudent erit in celo super uno peccatore penitentia agentem. Job. vi. Erat proximum pascha dies festus indeorum. Numeri. xxvii. Super illud hostias meas obseruate in diebus festis. m. dicit glosa. puto per singulos fideles qui convertuntur ad deum et in fine perficiunt festivitas oritur domino. Item in ipsa glosa. Letantur angeli ad quorum festivitatem accedunt cōversi. Item super illud. xxix. Misfligetis animas vestras. dicit Origenes. O mira festivitas dies festus vocat anime afflictio ut ergo faciam domino iugem solennitatem. id est continuam penitentiam portatur ut voto nos affligamus neque quādoque relinquamus penitentiam: vnde addit (votum hoc est consilium et reddite) hoc est preceptum. i. si voulisti reddere. Deutero. xxvii. Cum votum voulteris domino deo tuo: non tardabis reddere quia requiri et illud dominus deus tuus et si moratus fueris reputabitur tibi in peccatum. Eccles. v. Si quid voulisti ne moreris reddere. Proverbio. xx. Ruina est hominis deuotare sanctos et post vota retractare. Numeri. xxx. Si quis virorum votum domino voulterit aut se costrinxerit iuramento non faciet iritum verbum suum: sed omne quod promisit impletbit ps. Reddam tibi vota mea que distinxerunt labia mea et locutus est os meum in tribulacione mea. hoc dico facite: (omnes qui in circuitu eius affere munera). q. di. accedite usque ad me voulentes finis consilium ut ad meum exemplum vivatis in voluntaria paupertate et perpetua castitate et perfecta obedientia et non circuncatis rotam mundi. ps. In circuitu impiorum ambulant: et hoc etiam in circuitu offerunt munera domini dantes aliquando elemosynam vel sciun. antea vel orantes: et ita seruire volant domino a longe nec volunt usque ad ipsum accedere ut in ipsum totam sollicitudinem suam proieciant et pro amore eius mudi circuitum relinquant. hoc fecit petrus et docuit dicens. Mathei. xix. Ecce nos relinquimus omnia et secuti sumus te tecum. Petri. v. Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum quoniam ipsi cura est de vobis. Augusti. Projicite in deum. non enim tam crudelis est ut se subtrahat et te cadere permitteat: vobis (reddite) vota vestra (omnes qui in circuitu assertis mune.) hoc dicit quibusdam qui post votum suum circumne hinc et inde querentes occasiones et dilationes. q. deus cui fecerunt votum non videat intentionem eorum et si non vultis hoc facere et amore puro: saltem moueat vos timor et buiusmodi vota faciat et redat (terribilis) domino qui terribilis apparebit in iudicio eis qui bic nolunt eum sequi. Deb. x. horrendum est incidere in manus domini. Sapient. vi. Horrende et cito apparebit vobis: quoniam iudicium durissimum busque perfundit fieri. Hoc et ergo ambire iulatione sed subiecte vos per obedientiam quia sicut ibi Sapient. vi. additur exiguo co-

cedetur misericordia et potentes potenter tormenta pati- entur. Num. xxv. Colle cunctos principes populorum sus- pende eos contra solem in patibulis ibi: Glosa. hic homines si attenderent plationes non ambirent: et si non time- tis eum propter futurum iudicium saltem quia interduces videntur in presenti: ipsum timete: vnde addit (et ei qui au- fert spiritu principi). i. facit eos mori subito sicut cōputus est de multis principibus et prelatis quod subito mortui sunt. Dan. v. Denique qui habet statum tuum in manu sua. non glorifi- casti Esai. xxv. expellat te de statione tua et de ministerio tuo deponat te. Ecc. xi. Omnis potentatus vita brevis vel in eodem quasi pilâ mitte te dominus in terrâ latam et spacio- ibi morieris tecum. vnde propter hoc saltus deberent eum timere quod terrena dūgūt: vnde addit (terribili apud re. ter.). i. quod et eos a regno in presenti expellit et in futuro rediget in carce- rem inferni: et similiter omnes terrena diligentes et precipue clericos et platos qui cum debent esse reges et rectores. ani- marum neglectis animabus reges terre se fecerunt: quia so- lu terrenus regendis intendunt: ut ergo ista caueatis (vo- uete et reddite) triplex votum summe vite factum summe tri- nitati. s. votum obedientie (terribili) et reverendo patri. Job. xxv. Potestas et terra apud ipsum est et votum castita- tis spiritus sancto (qui auferit spiritum principi). i. demo- num. Luce. xii. In digito dei ejusdem demoniarum votum paup- tristis filio (terribili apud reges terre: quia ipse pauperium) fuit in hac vita et dūgūt et reges terre iudicabit in futuro ps. cum accepero tempus ego insticias indicabo. Sapient. vi. Audite reges et intelligite discite iudices finium terre quod con- tinet multitudines et placetis vobis in turbis nationum quoniam data a domino vobis potestas virtus ab aliis sumo qui interrogabit opera vestra et cogitationes scruta- bitur: quoniam cum essetis ministri regni illius non recte iudicastis nec custodistis legem iusticie neque finis voluntate eius ambales.

Psalms **LXXVI** **ps. lxxvi.**

Voce mea ad dominum clamaui. vo- ce mea ad deum et intendit mihi.

Ctitulus. In fine p. idem. ps. asaph. In precedenti p. egit prophetica contra assyrios. i. iudeos et syros. Dic agit de bu- milibus epianiis qui sunt asaph et idem. Asaph ei interpretatur collectio aut congregatio. Idem interpretatur transi- silens eos et significat virtus eccliam fidelium invanam Christi fidem et amorem collectam et unitam et ista transitoria transiliente et contemnit: vnde is est sensus tituli (ps) iste est (asaph). i. ecclesie fidelium agens (p. idem). i. transi- silente (in fine) et p. intentio est monere nos ut omnia presentia transiliamus et ad illum curramus toto corde qui est finis et brauius vite nostrae. Modus est quod sunt quatuor p. tiones. Primo ostendit quod ipse transilens omnia deum querit et inuenit. Secundo deliberat an sit cum reducturus ibi (anticipauerunt) Tercio dicit quid deliberando inueniret ibi (et dixi) Quartu exponit que in mundo opatur Christus ibi (videtur) Ostendit ergo asaph quod deum querit s. orando vnde dicit (voce mea ad dominum da.) Ostendit autem oratio ne suam esse discretam cum dicit (voce) quia vox est horum non rationalium irrationalium enim non est vox sed potius vula- tus. Ero. xxv. Clulatus bellum audid in castris. dicit de illis quod ludebat coravitulo. Itē ostendit eam esse prīam non vica- riā cum dicit (mea) non aliena sed eis qui ponit vicarios et sed eis quibus sufficit audire horas suas et non curat dicere sed quibus in ps. Os habet et non loquitur. Itē suum quidam qui clamaat voce non sua: quod murat vocem in diversas voces. que rulii. i. habet vocem milii Esai. xxvii. Illi aggregati sunt milii alii ad alterum murmuratores vero pharomis. Esai. xxv. et erit quasi vox pharomis de terra vox et. Itē detractores draconis Apocal. xii. Loquebātur ut draco. Itē supbi leonis Esai. xxi. Clamauit leo. Item litigatores maris Iere- vi. Vox eius quasi mare sonabit. ideo dicit (voce mea) id est humana non beluina. Tercio ostendit orationem suas et recitat cum dicit (ad dominum) non ad Baal. iii. Regnū. xviii. in uocabant nomen Baal de mane usque ad meridiem dicen-

Tea **B**aal exaudi nos. **B**aal superior. i. prelatus q̄ potest dare p̄bendas ad hunc clamam longo tempore p̄ obsequia t̄ munera t̄ adulatioēs. sed sequit ibi t̄ non erat vox q̄ responderet. **Q**uarto ōndit orationē suā esse deuotā cū dicit (clamau) clamor. ii. signū est deuotioēs hoc est cōtra suffrantes horas suas. **L**eui. xix. Nō eris susurro in p̄plo. **E**sa. lvii. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocē tuam. s. orando in ecclia. t̄ etiā p̄dicando: corde: ore: opere. **Q**uinto ōndit ea esse continuā cū repetit (voce mea). i. **T**hes. v. Sine intermissione orate in oībus gratias agite. **P**tē spūia lem cum dicit ad deum. **E**sa. lv. Derelinquat impius vias suam t̄ vir iniquus cogitationes suas t̄ reuertat ad dñm t̄ t̄ miserebit̄ eūs t̄ ad deum nostrū qm̄ muk̄ est ad igno- scendum. **I**tem fructiferā cum dicit (t̄ intendit nūbi). p̄. **D**ope est dñs omnib̄ inuocan. e. in ventate. s. vite. in falso- tate. ii. vocat eū ypocrita t̄ ipse nō est ei. p̄pe. **S**ap. i. Spiri- tussant? discipline effugier fieri: vnde bene hic dicit (intendit nūbi) non dicit verbis meis (s̄ mūbi). s. vite mee. **G**en. iii. Resperxit dñs ad abel t̄ ad munera eius q̄ ergo inten- dit dñs clamandum est ad eum maxime boi q̄ videt peri- culum temptationis immisere: vñd cum se iam in peccatiū in- cidisse cognoscit: sicut puerilis colubr̄ clamat ad ma- trem. peccatum est coluber tortuosus. de quo **J**ob. xvij. obstericante manu eius educens est coluber tortuosus. ppter hoc dicit. **E**cli. xxi. Quasi a facie colubr̄ fugit pecca- ta: q̄ ergo presto est domin⁹ et audire clamare debem⁹. ali- ter imputabatur nobis si vici fuerim⁹. vnde **D**eut. xx. di- cit si vñgo corrumpt⁹ t̄ non clamauerit rea est. s̄ vñgo clama- uerit innocens erit. quia fidelis anima si videat instantem dyabolū ut eam corrumpat per peccatum: si nō clamat ad deum rea est peccatiū: si autem clamat: statim adest sp̄o- sus q̄ illam selat. Si vñgo tacens corrumpi se pmitteat vñdi- cabit se de adultera. **P**rouer. vi. **S**elus t̄ furorū non par- cet in die vindictae.

Clamor seu **C**ordis. **E**ro. xiiij. Quid clamas ad me. **D**an. xiiij. excla- vor multiplex maut voce magna susanna. cf.

Coris. p̄. Id ipsum ore meo clamauī t̄ exultauī sub lin- gua mea.

Operis. **J**o. v. Ipsa opera que ego facio testimoniuī p̄- bident de me.

Sanguis. **G**en. iiiij. vox sanguinis fratris tui abel clamat ad me de terra.

Lachryme. **E**ccliaſſici. xxv. Nonne lachryme vidue ad maxillam eius descendunt: t̄ exclamatio eius super/de- ducentem eas.

Clythare. **D**an. ii. Hora qua audieritis sonitum tube et fistule t̄ cythare cadentes adorate statuam auream quaz constitui vobis.

Anime. **A**poc. vi. Vidi subetus altare dei animas interfe- citorum. ppter verbum dei: t̄ ppter testimoniuī qd̄ babebat t̄ clamabant voce magna.

Mortuorum. **B**auuch. iii. Deus israel audi nunc orati- onem mortuorum israel.

In die tribulationis mee deum exquisiuī manibus meis nocte contra eum t̄ non suz deceptus

Hic ostendit tempus orationis sue dicens (in die tribu- lationis mee deum exquisiuī) t̄ modum querendi ostendit eū addic (manibus meis) t̄ locū cū dicit (nocte cōtra eum). i. coram eo: sicut habet alia littera. t̄ fructum cū ad- dit (t̄ non sum deceptus) bene autem coniungitur dies t̄ tribulationis quia dyabolus tentat aduersis ut contristet letis ut dissoluat contra vtrūq̄ remedū est ut dicit ber- inter aduersa gaudere. **I**tem dicit (mee) non alienē. **D**ie- re. ii. In tempore afflictionis sue dicunt surge libera nos. **I**tem ipsa tribulatio dies dicitur quia illuminat. **E**sa. xx- viij. Veratio dabit intellectum auditui. p̄. Et nor sicut di- es illuminabitur (deum) non hominē purum. **D**iere. xvij. **M**aledictus qui confidit in hominē (exquisiuī). i. valde quesivi quem intus non habui. **C**an. iii. In lectulo meo p-

noctes quesivi i quem diligit anima mea quesiviūlum t̄ nō inueni surgam t̄ circuibo civitatem. id est petam suffra- gia ecclie (manibus). id est elemosynis vel alijs bonis operibus. sicut cecus qui manu tentariam non solum vo- cibus sicut ypocrite qui dicunt t̄ nō faciunt. i. **T**himo. ij. Leuantes puras manus in ozone. **E**eci. vij. datū brachio rum tuor̄ offr̄s dñs (noce) ignorante: vel etiam culpe. **E**sa. xxvij. anima mea desiderabit te in nocte: vel (nocte) ad līam qn̄ est t̄ps aptum ad orandum. p̄. **I**n die manda- uit dñs miam suā t̄ nocte canticum ei⁹ q̄ in die vacare de- benti⁹ operib⁹ misericordie. s. p̄dicatoī vel elemosine t̄ in nocte cōtemplationi. **T**ren. ij. cōsurgere lauda in nocte in p̄ncipio vigiliarū effundere sicut aquā cor tuū. p̄. **M**edia nocte sur- gebam ad cōfī. tibi (contra eum). i. corā eo. vel obviā ei: si- cūt pauperes petituri elemosynā excūnt p̄ regem venien- tem. **A**mos. viij. **P**repara te in occursum dei tui (t̄ non sū deceptus) q̄d̄ quesivi inueni. **S**ap. ij. **Q**uerite illum q̄r inueni ab his q̄ non tentant illum. appetit illis qui fideī bābent in eo. p̄. **N**on sunt fraudati a dei. suo ecōtra mū- dus omnes decipit. **E**sa. xxvij. Ecce cōfidis in baculo isto arundineo conferto. Et posset aliquis querere quare in tribulatione tua non quesisti remedium t̄ solatium ab ho- minibus. Respondet q̄ non est faciendum: vnde subdit q̄ si respondens.

Renuit consolari anima mea: memor fui dei t̄ delectatus sum t̄ exercitatus sum: et defecit spiritus meus.

Renuit cōsol. aia mea.)q. d. l̄ in tribulatione positus li- berari a deo petam. t̄ cōsolationem humanā recuso t̄ tē poralē cū iob. vi. qui dicit soluat manū suā t̄ succidat me t̄ hec mībi cōsolatio ut affligens me dolore non parcat: ce q̄ vult a dñō consolari optet q̄ renuat alia cōsolationem vnde **G**en. delicate est diuina cōsolatione nec conceditur admittentibus alienam.

Nota q̄ septem sunt q̄ cōsolant̄ tristiciam.

Clara. **T**ob. i. **C**osolabat eos **T**ob. videbat q̄ynicui. **S**epte q̄ cō- put poterat de facultatib⁹ suis. **S**olant̄ tristiciam.

Item verba. i. **T**hes. iiiij. Itaq̄ consolamini inuicem in verbis istis.

Item fides. **P**sal. Letatus sum in his que dicta sunt mihi in domo tē. i. **P**e. j. credentes exultabitis leticia inenarrabili.

Item presentia amicor̄. **E**sa. xxix. z. iiiij. **R**eg. x. **L**eta- tus est **E**zechias in aduentu eorum.

Item rumor nouor̄. **G**en. xl. dictu est sensi. ecce fili⁹ tuus **J**oseph: venit ad te: q̄ cōfortat̄ sedet in lecto.

Item amor. nullū em̄ maius solaciū q̄ amari t̄ amare. **G**en. xxij. **I**saac intantū dilexit rebeccā ut dolorē q̄ ex ma- triis morte acciderat t̄paret.

Item sp̄es. **H**eb. vij. **F**ortissimū solatiū babeamus q̄ cō- fugimus ad tenendā p̄positam sp̄em: t̄ vñ babuerit cōso- lationem aperit cum subiungit (memor fui dei) in cōtem- platione (t̄ delectat̄ sum) in dei memoria qd̄ mirū: q̄ sa- pida est valde. **O**see. in vi. **M**emoriale. t̄. sicut vñū libani

Ecli. xxij. Sp̄us me⁹ sup mel dulc̄: t̄ hereditas mea su- per mel t̄ fauum memoria mea in generatione t̄ generati- onē. **E**cli. xlj. **M**emoria iōsiae in cōpositione odoris. **I**o- sias interpretat̄ in quo est sacrificium. i. xps (t̄ exercitatus sum) in actione. q. d. de contemplationis arce descendit in agrum actionis ut probationem dilectionis ostenderet q̄ p̄batio dilectionis exhibito est operis nec ppter actiones penitus intermis̄ contemplationem (sed t̄ deficit spirit⁹ meus) p̄rumia cōtemplatione t̄ claritate solis iusticie si- cut oculi solem intruentes deficiunt. **E**siae. xxvij. Attenus ati sunt oculi mei suspicentes in excelso. sic accidit disci- pulis in transfiguratōe. **M**ath. xvij. q̄ videntes claritatē t̄ audientes dei voce ceciderūt in facies suas: vel sic (me. fui dei t̄ dele. sū) t̄ ppter hoc (exercitat̄ sum) ad cōtepla- tionē. q. d. q̄ ibi inueni delectationē: id frequenter ad idez redit̄: sicut lector q̄ sentit odorem coquine nō libens elon- get se ab ea. **P**tē ad **S**ep̄et se exercere sicut pueri exerce-

5

De delecta- tie sp̄uali- seu diuia q̄ acq̄rit p̄ acti- onē t̄ cōte- plationē.

Psalms

se quoniam incipiunt ire et aviculae ad volandum ita animus boni, nis debet se exercitare ad eundem et volandum in celum cogitare et desiderio. q. duobus pedibus vel duabus aliis. **A**lia etiam lira fuit Aug. notabilis quod habet memor sui dei et delectum et garrum quod habet memor eius et delectare est in deo: garrus non de se curribus et inutilibus sed de deo in predicatione et exhortatione et cum deo in oratione: sicut ex nouitate temporis gariunt aures et maxime philomena. ita hoc quoniam renouatus est spiritus mentis sue: debet esse philomena dei et ita garris sp. laudes di Philomena dicit a philos quod est amor et mente quod est defectus quod ardenter amat et per amorem deficit. sic quod deum ardentiter amat deficit spiritus eius quod non potest sustinere delectationem et consolationem quam infundit deus: unde sequitur et deficit spiritus meus. **Canticum v.** Animam meam liquefacta est ut dilectus locus est loquitur anime quoniam consolacionem et delectationem infundit et ibide. Nunciate dilecto quod amore languesco.

Anticipauerunt vigilias oculi mei; turbatus sum et non sum locutus.

Secunda psalmus ubi inuenio deo deliberat an sit enim deus rediutor. **H**ic autem primo exponit quod prius dixerat exercitatus. quod expositi sunt de exercitio in contemplatione et de exercitio in actione: et illa duo exercitia hic ponit. q. d. (exercitatus sum) ad contemplationem sic (anticipa. vi. oculi mei) id est annos surrex ad orationem et contemplationem ut melius paratus essem. **Ecclesiastes xviij.** Ante orationem prepara aiam tuam ad actionem autem me exercitabam (quod turbatus sum) in diversis occupationibus. sicut Martha **Lucas x.** Sollicita es et turbata plurima. sed huius turbatus sum in corde non tamen prozuimus vel in verba murmuris contra deum vel contentioidis propter timorem: hoc est quod sequitur (et non sum locutus) **Iob. vij.** Nec fortitudo lapidum fortitudo mea nec caro mea enea. lapis praeceps non sentit es praeceps resonat. **E**st ergo sensus non sum sicut lapis quod sentit molestias et turbas et tamen non sum eneus ut propter hoc remurmure vel malum quid dicam. **H**ic non est crux corporis et crux cordis. corporis enim dicit (anticipa uerum vigilius. o. m.) **Ecclesiastes xxij.** Vigilia honestatis tabefaciet carnes. crucem cordis cum dicit (turbatus sum et non sum locutus) hec enim magna cruciatio est. **Iob. iiiij.** conceptum sermonem tenere quis poterit. et xxiij. Plenus sum sermonibus et coartat me spiritus ueteri mei. en venter meus quasi mustum absque spiraculo quod lagunculas nouas dirumpit: loquar et respirabo paululum.

Cogitauit dies antiquos et annos eternos in mente babui.

Dies antiquus et annos eternos quoniam tripli cit intellegi possunt et cogitare debemus. **C**ogitauit quasi quis quereret quoniam anticipans vigilias surrexeras quod fecisti: responderet (cogitauit dies antiquos) vel sic continua et possem duos predictos cruciatus sustinere. scilicet corporis et cordis (cogitauit dies antiquos) in quibus primum recipiam: et vocat dies antiquos dies quod semper durabit. unde subiungit (et annos eternos in mente babui) post. **Quia** melior est dies una in atrio tuis super milia elegi abiectus esse in domo dei mei. Ecce quod cogitare hoc facit prius et laborem sustinere. **B**eatissimae asinus fore vidit requiem quod esset bona et terram quod optima et supposuit humerum suum ad portandum. factusque est tributus seruens quod. **L**oz. iiiij. id est quod in presenti est momentaneum et lenes tribulacionis nostre supra modum in sublimitate eternum glorificando operabitur in nobis. vel quod dies antiquos possum in telligere statum. **A**de anno pccatum per annos eternos. statum futurum glorie. **P**rima cogitatio facit luctum et gemitum. Secunda consolacionem vel quod dies antiquos dies in quibus peccatum homo in quibus ipse antiquatus et veterascit. **B**aruch. iiiij. In ueterasti in terra aliena. conquinatus est cum mortuis per annos eternos eternitate pene et utrumque debet hoc cogitare. scilicet breves sunt dies tempore et transitoria delectatio peccati et longi sunt anni eterni pene interminabilis. viii Greg. **M**omentaneum est quod delectat eternum est quod cruciat. per diebus enim antiquis immo per momentis antiquis in peccato debentur anni eterni in supplicio fuit quod. **Numeri. xij.** annus per die imputabili. Qui autem vult bene diligenter cogitare: tumultum debet vitare et secretum tempus et locum quere-

re. unde subiungit.

Et meditatus sum nocte cum corde meo: et exercitabar et scopebam spiritum meum.

Meditatus sum nocte ecce tempus silentium et quietus (cum corde meo) ecce locus aptus ad meditandum. **Esa. xlvi.** redegit prevaricatores ad cor et recordamus prius seculi. id est cogitate dies antiquos et addit. **Quoniam** ego sum deus et non ultra me deus. q. d. annos eternos quod sunt in manu deca tera mea in mente habete. **N**otabiliter autem dicit non in corde: sed (cum corde meo) multi enim meditantes inania in corde suo. non tamen cum corde quia cor non discernit nec adiungit quid cogitat. isti sunt sine corde et recordes. **H**iere. v. **D**opule stulte qui non habebis cor. **O**see. viij. **E**s. frumentum quasi columba seducta non habens cor. **Ecclesiastes** vi. vi. **N**on permanebit in ea excors. supple in sapientia contemplationis. ideo bene dicit (meditatus sum cum corde meo) id est discrete et sapienter: et quia ut dicit Sapientia. **ix.** **C**orpus quod corrumptum aggrauat animam et terrena inhabitatio de primitus sensum multa cogitantem necesse ut frequenter resurgat: et iterum ad cogitationem suam redeat: unde bene addit (et exercitabar) frequenter ad meditationem rediens: et ad cor reuertens de hoc potest congrue exponi illo. **Proverbii. xxij.** Septies cadit iustus: ab arce contemplationis et resurgit. ecce exercitum (et scopebam spiritum meum) id est purgabam ab omni carnali et terrena cogitatione et affectione. Scopere enim proprie est ut dicitur carnem de ex. **Scopebat** talibus animalibus separare et abradere. hoc pectebat David sic. in se fieri cum dicebat. **C**or mundum crea in me os et spiritum rectum. non in visceri meis. vel sic (exercitabar) ut supra dicum est in actuam quod bene sequitur post meditationem et spiritus simul veniant due sorores **Lydia et Rachel**: **M**artha et maria: de qua exercitatione. **i. Thessalonici. iii.** Exerce te ipsum ad pietatem (et scopebam vel scopabam) per confessionem (spiritum meum) ab immundiciis peccatorum venialium: quas contrahit spiritus venitalium dico. quod in iusto et transiliente mortale non cadit: de mortalibus non diceret (scopebam vel scopabam) quod non scopatur lutum de cloacis vel fossis. sed tenuis puluis de paupimento. **Lu. xij.** Inuenit dominus scopis mundata et ornata. mundata scopis quotidianarum confessionum et ornata virtutibus. **Esaie. viij.** Scopabo et in scopis terens dicit dominus. i. prius teram et continuas glebas per cōtritionem et postea scopabo per confessionem. **M**otandum quod mulet sunt proprietas scope quare quod scopum significat confessio que notantur his versibus.

Cor virgis pannis loca plana notbi vice verrit.

Dum purgat fedat: pellit pulices et aragnem.

Scopa iuuat aquis: sonat et ferit et lauat aras.

Hec omnia convenientia confessionis. quia sicut scopula fit (de virginis) arborum inutilium. scilicet mirice et talium sic confessio de peccatis quae sunt infructuosa et nociva. **Roma. vi.** Quem fructum habuistis tunc in his in quibus nunc erubescitis **Luc. xvij.** dicitur servi inutilis sumus. Item scopula ad mundandum furnos fit (de panuis) similiter devetribus peccatis. hoc est de eis que procedunt nobis a corruptione vertenti somnis. debemus confiteri ad mundandum furnos concupiscentie. Item loca plana (purgat) scopula similiter confessio. planas conscientias non scrupulosas in quibus semper remanent aliquid sordes. **H**iere. l. **C**urauius babylonem et non est curata. Item scopula est (vice notbi) et confessio vice spiritus sancti. **Capitulum. iii.** Cenit austera perscrutum meum et fluant aromata illius. Item confessio sicut scopula (verrie) id est simul omnia trahit. ideo dicit confessio quasi simul omnium fassio. Item purgat. **Ecclesiastes. xxij.** Surge et medio et vome. et dum purgat confitementem quandoque (fedat) sacerdotem. quia excitat in ea motus concupiscentie. quia sicut dicit Gregorius. Difficile est fontem non turbari in quo sordes lauantur. sed in bonis sacerdotibus et fortibus. hec ipsa turbatio meritoria est dum fortiter resistunt. in malis autem mortisera est dum concupiscentis suis consentiunt: ideo cauendum est precipue mulieribus ne sacerdotibus malis et lascivis confiteantur. **Ecclesiastes. iiiij.** Non

Proprietates scope confessorum concientes. **Ecclesiastes**

confundaris confiteri peccata tua. hic confessio suadetur
et ne subicias te omni domini pro peccato. si non profitearis in
differenti cuiuslibet sacerdoti. hec cautela indicat. **Ecc. xxvij.**
a psilario malo serua animam tuam. **Itez** (pellit pulices). i.
temptationes quod frequenter saliunt et redeunt et nigre sunt
et mordaces et obiit communis. **J. Reg. xxiiij.** quod psequevis
rex israel quod psequevis canem mortuum et pulicem. **i.** sa
cerdos est rex isrl qd debet psequevis canem mortuum. **s.** pteorem
vel ptem et pulice. **s.** tentatione. **Item** (pellit aragné). i. te
lam aranea qd caput muscas. hec est auaricia qd est tela aranea.
i. cupidi. v. auaricia est aranea que tenet multas telas
scilicet tela terti: rapime: vsure doli periuiri: mendacij. hoc per
lit confessio. **vñ Luc. xix.** dicit zacheus si qd aliquem defrau
davi reddo quadruplum. zacheus interpretat iustus consilio et
significat consilente quod consilium sacerdotis iustificat. vel de
us per consilium illud. **Item** (scopa) confessoris (iuvat aquis)
lachrymaz. **p.** Lauabo per singulas noc. lectri mei lachry.
meis stra. **m.** riga. **Item** (sonat) sed subimis et confessio sub
missa voce pferit. **Prouer. xx.** sicut aqua. profunda sic consili
um viri. sed homo sapienter extraheret illud. i. confessor discre
tus. **Job. xxv.** obstetricante manu ei pfectus est coluber
tortuosus. **Itez** (scrifit). i. accusat. **p.** Dixi consitor adiuer
sum me te. **Item** (lauat aras) sicut est in die cene. et confessio
lauat corda sup que offerunt deo sacrificia. **Hiere. viij.**
Laua a malitia cor tuum. hoc est qd deus scopebat spiri
tu. i. non tamen corporalia via sed etiam spiritualia. Et notan
du qd cum scopat area: surgit puluis et volat in oculos: sic ac
cidit plenisq; qd de sua confessione vel penitentia supbiunt et
vnde deberent lauari sordidantur: et vnde deberent illuminari
excecanter.

Cum quid in eternum proiicit deus. aut
non aphonet ut complacitor sit adhuc.

Supradixerat meditat sum. hic aperit qd meditat fit
scilicet hoc (nunquid in eternum pfectus deus) boiem. q. d. hoc me
cum deliberans querebam. utrum deus pfectus deo pec
catorem in eternum. sed declinabam in altera parte. s. qd non

Interroga. **Interroga** facta pnum. supponit frequenter negatiua. facta aut p
qd et pnone. supponit affirmatiua. illos aut pcpue non pfectus do
quo suppo
minus qd faciunt ea qd summa sunt in precedenti vnu qd. con
fident peccata et deo meditant. **vñ Hiere. viij.** Nunquid
pfectus abieciisti iudicem aut syon abominatione est anima
tua. i. actiuos et contemplatiuos. q. d. non propter hoc di
cit (nunquid in eternum proiicit deus). q. d. et si pfectus ad
tempo ut corrigat non tamen in eternum pfectus. sed reuerten
tibus ad se veniam dat. vnde addit (aut non appouet) id est
addet (ut complacitor). i. benignior et magis placatus sit
adhuc qd in omnibus. q. d. immo apponet et medicus medicina
ad morbum et placabit. **Esa. liij.** ad modicum in punctu de
reliqui te. in miserationib; multis miseri sum tui. **Tren**
vñ. Non repellit in semipaternum dominum quia si abiecerit
et miserebit. ostendit aut qd deus miserebit. Primo per na
turam miserendi cum dicit. (nunquid in eternum p. de?)
q. d. non. qd non est sicut stritio de qua dicit. **Job. xxix.**
Or reliquit in terra ouia sua et obliuiscit qd pes conculeet
ea et durat ad filios suos. qd non sunt sui. **Ecli. viij.** Qui vi
glauerint ad illam contemplent placore ei. i. penitentiam
agat que placat deus. **Ero. xxxix.** Placat est dominus ne fa
ceret malum qd locutus est. **p.** Complacat tibi domine
ut eruas me. **Dan. ix.** Placare domine attende et fac. **Hie
re. xvij.** Si egerit gens illa priuam te. Sedo per effectus mi
serendi cum dicit (aut non appon. ut complacitor sit ad
huc). **Tercio** idem probat consuetudine miserendi: vnde
subiungit.

Aut in finem miam suam abscedet: in ge
neratione et generationem.

Aut misericordia su. ab. qui videlicet ante non abscedet eam qd
misericordia domini plena est terra. et loquit de dei misericordia
qua si de tela que in fine abscedit. dominus enim divers
miserationibus quasi filius tenet telam misericordie et sp
teruit eam. **p.** Reminiscente miserationum tuarum domine et

misericordiarum tuarum qd a seculo sunt. hoc est qd hic subiungit.
(a generatione). s. prima: postea (in generatiōem) ultima
Tren. iii. Non defecerunt miserationes eius. **Ela. lxij.**
Tibi est zelus tuus fortitudo tua: multitudo viscerum tuo
rum et miserationum tuarum. Quarto per scientiam mise
rendi cum dicit.

Aut obliuiscet miseri de? aut continebit
in ira sua misericordias suas.

Aut obliu. ml. de? q. d. no. Non em posset obliuisci qd
tam sepe recordat. etiam **Job. viij.** Obliuiscet eius mis
ericordia: sed causam supponit dicens. dulcedo illius ver
mis. **Ela. xlir.** Nunquid obliuisci potest mulier infanteum suis
et non miserebit filio eterno sui. et si oblieta fuerit: ego tamen non
obliuiscar tui. Quinto per proprietatem misericordi cum di
cit (aut continebit in ira sua misericordias suas) sicut fons
dicit continere aquam quando non emitte ex se riulos:
vnde continere in gallico dicit estauchier. **Ela. lvj.** Mis
erationes tue super me continuerunt se: sed sic non conti
nent dominus misericordias in ira. qd etiam iratus miserebit.
qd vel corrigit vel minus pungit. **Abac. iii.** cum iratus fuerit
misericordie recordaberis. **p.** Iratus est et misertus es no
bis. **Job. xij.** Si continuerit aquas omnia siccabunt si emi
serit eas subuentent terram. **Aqua** est dei misericordia qua sub
tracta homo remanet aridus. si autem effunditur misericordia
abundantie tempozalis obliuiscit domini et sunipsius
ideo dicit. **Ela. xxvj.** Miserecamur in ipso et non discet face
re iusticiam dominus tante misericordie est qd etiam dum
peccat malus non potest totam miam continere. **vñ Gen.**
xix. Cum subuerteret dominus ciuitates regionis illi recordatus
est abrabe et liberauit **Lot** de subuersione urbi
um in quibus habitauerat. **Gen. viij.** Recordatus est dominus
noe cunctorum animalium: sed qd tardat miseri vide
tur oblietus. **vñ Tren. vlt.** Quare in perpetuum obliuisceris
nostris derelinques nos in longitudine diez. **Hoc** ergo oia
sub interrogatio dubitando sed deliberando dixit: vnde
subiungit qd deliberando inuenierit dicens.

Aet dixi nunc ceipi hec mutatio dextere ex
celsti.

Hec est tercia pars ubi sicut dictum est ostendit qd delibe
randeo inuenierit vnde dicit (et dixi) id est post deliberatio
ne in hoc determinate consensi qd (nunc ceipi). s. intellige
re quod semper fuerat occultum. s. qd homo pueniat ad eter
nitatem. **Ciel** sic (nunc ceipi) id est quicquid modo habeo
non est nisi principium sed tandem in futuro erit perfecta
consummatio (et hec mutatio) qua de non sciente muta
tus sum in scientem: vel de incipiente mutabor in perfe
ctum est et erit (dextere excelsi) diuini videlicet muneris
non mei meriti. **D**e primo scilicet de scientia vel de doctri
na qd sit (dextere excelsi) habetur **Math. x.** **Gratis** recepi
stis scientie dominum scilicet gratis date. **D**e secundo scilicet
de consummatione. **Philip. ii.** **Cestram** salutem operemini
in deus est enim qui operatur in nobis et velle et perficere
pro bona voluntate. **Lyb. iii.** Non ex operibus iusticie qd
fecimus nos sed sum suam misericordiam saluos nos fe
cit. **Item** in persona noniter conuersi ad penitentiam po
test legi (et dixi nunc ceipi). id est incepit esse: quia ante non
eram. peccator enim vere non est. **Job. xvij.** **Socii** eius qd
non est. **Hiere. xx.** Rachel plorans filios suos et noluit co
solari quia non sunt: sed tunc primo incipit esse homo qd
deo qui est vita incipit adhucere. vel (cepi) a capio capis:
id est nunc primo accepit: quia aucte qd homo ad deum con
uerterat nihil capit. **Job. xvj.** Usq; modo non perficisti
quicquid in nomine meo: petite et accipietis. licet enim tem
poralia ante capiant nihil capiunt quia ista nihil sunt. **Ec
clesiastici. xxxij.** **D**icut qui apprehendit umbram et sequi
tur ventum: sic qui attendit ad visa mendacia. et hec mu
tatio qd homo scilicet incipit esse vel capere est (dextere ex
celsti) et supra expositum est. **Roma. ix.** Non est volentis
neq; currentis sed dei iustitiae. **Item** in persona pfecti
se humiliantis potest legi (et dixi) quasi dicat multa bona
supra narravi de me a pceptio. **p.** sed tamen ea inib; repu

Bu psona
nouit puer
si et pfecti.

Psalmus

to qz (dixi) id ē apud me cogitau (nūc cepi) **L**u. xvij. **C**ū oia bona feceris dicatis servi inutiles sum⁷. **E**ccl. xvij. **C**ū psum auent bō tūc incipit Greg. Mescit mens p torso rem veterascere q̄ semp stundet p desideriū inchoare: t ne fortassis etiā istud iniūtū boni subi videtur ascribere subiū. git (bec muta. dexte. ex.). ij. **C**or. iii. Non q̄ sufficiētes si mus cogitare aliqd a nobis. q. ex nobis. s suffi. n. ex deo ē sinistra dñi murat tpalia t volum rotā fortune. de q̄ **D**ro uer. iij. in sinistra ei⁷ diuitie t glia. dextera aut̄ ei⁷ mutat sp̄ ritualia t disponit eterna de q̄ ibidē longitudū diez in dextera illi. **C**an. ii. **L**euia e⁷ s̄ ca. m. i. nō sup mentē s̄ sub. ad terrenā disponēda t dext. il. ample. me ut me portet sursus ad celū: t ne hoc deī bñficio ingrat⁷ pute subiungit.

Memor sui operū domini: qz memor ero ab initio mirabilium tuorum

Ade. f. o. do.) i. nō sum oblit⁷ bni⁷ mutatiōis in me facie t qd pl⁷ est etiā de bñficijs alijs factis se memorēt gratiā oñdit dices qz (memor) q. d. nō est mirū si (sū me. o.) q̄ ut me fecisti qz (me. e. ab ini. mi. t.) i. om̄ mirabilū q̄ a p̄ncipio mundi antiquis patrib⁷ impendisti. Aliqñ aut̄ est alijs memor de aliq̄ de quo nō malē curat s̄ cito tradit obliuionis: vñ se talē nō esse ostendit cū subiungit.

Et meditabor in omnib⁷ operib⁷ tuis: et in adiumentib⁷ tuis exercebor.

Meditabor in om̄. ope. t.) cū diligentia recolēst memoriē cōmendās ea. nec tñ meditabor s̄ t operabor h̄ ē (t in adiumentib⁷ tuis) i. in p̄ceptis tuis q̄ inuenisti adyutilitā tēboim ut p̄ ea boies te inuenirent. **E**sa. xii. **N**otas facite in populis adiumentib⁷ ei⁷. memētote qm̄ excelsum est nomē ei⁷ (exercebor) ope. ps. **E**go aut̄ exercebor in mandatis tuis. **D**ebem⁷ aut̄ exemplo isti⁷ ēē memores opez dñi videlz creatōis vbi appetat potētia: dispōnis vbi appetat sapia: ornat⁷ vbi appetat benignitas. Itē incarnatiois vñ fiducia: nativitatis vñ humilitas nascit. passiōis vñ compassio: resurrectiōis vñ iustificatio. **R**o. viij. **J**udicij vñ timoz quasi thesaurari⁷ custodit. **E**sa. xxxiiij. **L**imor dñi ip̄e thesaurus ei⁷: nec tñ operū s̄ (t memor ero) h̄nq̄ (ab initio). i. a. n̄ oia (mirabilū tuor) mirabilia sūr articuli fidic: q̄ de⁷ simplex t vñ⁷ t tñ trin⁷ q̄ impassibil⁷ passus q̄ virgo peperit q̄ panis trāsit in corpus tpi t silia. id in sui me moria iussit missam celebrari. j. **C**or. iij. In mei memoriaz facietis. i. sacrificabitis (t meditabor) in h̄versu notantur duo q̄ maxime a clericis requirunt. i. iugis meditatio sa. cre scripture: vñ (t me. in om̄. ope. t.) t bona operatio. vñ dicit (exercebor) t. **D**e pmo **D**eut. vij. **E**rit vba h̄ q̄ ego p̄cipio tibi hodie in corde tuo t narrabis ea filiis tuis t me ditaberis sedēs in domo t ambulans in timore dominiens atq̄ p̄surgens. **D**e scđo ibidē seq̄f: t ligabis ea. q. signū in manu iurāt. **D**e his etiā duob⁷ in ps. **I**n le. ci⁷ me. die ac noc. ecce p̄mū t erit tanq̄ li. qd plā. est se. de. a. qd fru. s. d. in. t. suo. ecce scđm. multi nolūt meditari in oib⁷ opib⁷ sed tñ in q̄busdā. sunt em̄ q̄ tñ creationē meditant cogitantes q̄ de⁷ oia fecit. ppter boicm: vñ imoderate t illicite abutūt eur creatis t diuinitis in escis: in vestimentis t diversis lū. puris: nec volūt meditari op̄ recreatiōis. vbi dñs oim tā. tam paupertatē t vilitatē t tormentū sustinuit: nec op̄ iudi cij in q̄ de oib⁷ oportebit reddere rōnēbū diuites mali ab ingressu paradisi arcebunt t in infernum mittent vbi fornicatorēs t adulteros iudicabit de. **E**sa. v. **C**lybaraz t lyrat tipanū t tybi t vñ i puiujs vñs t op̄ dñi n̄ respicis nec op̄a manuē ei⁷ cōsideratis. aliū sunt q̄ t si qñq̄ meditent i opib⁷ nolunt tñ exerceri in adiumentib⁷ dñi q̄ sunt in resistere malo: diligere inimicos bñfacere bis q̄ oderūt vos **M**at. v. **A**mor paupertatis ignominier doloris q̄ xps adiuenit. qz aū nō fuerant visa vel audita bñmōi. libenti⁷ autē exercent se in humanis adiumentib⁷ vt in causis t præcīcīs t bñmōi. **E**ccl. xxxv. **D**a altissimo fm̄ donati ei⁷ t bono oculo adiumentione facito manūtuaꝝ qm̄ retribuēs est dñs t septies tñ reddet tibi. multi em̄ exercent se in demoniacis adiumentib⁷ i. in nouis p̄ctis. ps. **C**lēscēs in om̄s adiumentib⁷ eoz. ij. **M**ach. iiiij. ita ut sacerdotēs cō

tempo templo t sacrificijs neglectis festinarent p̄ticipes fieri palestre t p̄būtiōis cius iniuste t in exercitijs disci. t. palestre lucea feminarū nudarū ciuiris vñmā nunc nō ecē p̄būtiō iniusta est simonica missarijvel bñficioꝝ venditiorū indigna collatio p̄bēdaz t bñficioꝝ t bñmōi exercitiū diſcorū nunc non est vt scutoꝝ sed scutellarū t cyphoz: hec sunt vicia clericorū sacerdotum t forsitan aliquoꝝ platorū

Bea⁷ in sancto via tua: q̄s de⁷ magnus si cut de⁷ noster: tu es de⁷ q̄ facis mirabilia.

De⁷ in san. via tua) **D**ic manifeste aperit p̄positū qd. sc̄s de⁷ reducitur est bonos ad eternū regnū. qz o (de⁷) pa. ter (via tua) via redeundi ad te nobis est (in sancto). id ē xpo q̄ dicit **J**ob. viij. **M**emo venit ad patrem nisi p̄ me. t ibidē: ego sum via: vñ sic (deus via tua) est (in sancto) id est xpo: qz in eo deitas habuit via: qz factus est viator qui cuncta replet: vñ dicit **H**ilari⁷. venit ad nos calciata diuī mitas. **H**iere. viij. **Q**uare quasi colon⁷ futur⁷ es i tra t q̄si viator: declinans ad manendū. t qz in xpo fuit t est diuī mitas (q̄s deus est magnus sicut de⁷ noster). i. xps. q. d. nullus. qd pater quia (tu) discrequie non aliis (es de⁷) t hoc patet (qui) i. quia (facis mirabilia) qd nō est puri hoīs. s. facere mirabilia t hec nullus deorum falsoꝝ potest facere sed tu sol⁷ facis mirabilia sanans corpora a languorib⁷ et animas a p̄cis. **J**ob. xv. **S**i opera no fecissem in eis q̄ nō me aliis fecit: peccatum nō haberet. t in his verbis pot̄ dirigi sermo ad patrem vel ad filium. qz pater in filio t p̄ filius operat: t mirabilia q̄ fecisti o deus pater.

Motam fecisti in populis virtutem tuam redemisti in brachio tuo populum tuum: s̄lios iacob t ioseph.

Mo. fe. in po.) diuersis (virtutē tuā). i. filiū. j. **C**or. i. pre dicam⁷ xpm̄ dei vtutem hec virtus no fuit nota qm̄ fecerit aram deo ignoto. **A**ct. xvij. (redemisti in brachio tuo) id ē in filio p̄ quem oparis (filios iacob). i. electos de iudeis t (filios ioseph). i. electos de gentib⁷ qui p̄ ioseph intelligūtur qui interpretat augmentū t qui ad gentes iuit in egyptum de hac redēptione. **E**sa. xlui. **M**oli timere quia redēmi te. t post hoc dicit dominus redēptor noster sc̄ns israel. ppter vos emis in bāylonem. s. filium in mundum **R**o. viij. **Q**ui etiā xps filio non pepercit s̄ p nobis omnibus tradidit illum. **E**el sic moraliter (deus in sancto) **M**oralitē id ē in vīro iusto q̄ eū credit t opa fm̄ fidem: sanc⁷ est t̄z mirabilia nō faciat et ait **C**riso. in hoc (sancto). i. in anima ei⁷ est (via tua) qz ibi frequenter intrast deambulas t̄bi appetat vestigium tuū. s. bonitas veritas constantia. **J**ob. viij. **A**d cum veniem⁷ t si (in sancto est via) vbi est statio tua in teipso. Item si (in sancto) est via dei in reprobis qd est desertum inuium deo t angelis t sanctis hominib⁷. vñ de ipsis loquit⁷ **J**ob. xlj. **C**orpus eius quasi scuta fusilia t compactū squamis se p̄tētib⁷ vna vni cōiungit t̄ nec spiraculū incedit p̄ eas s̄ periuī est dyabolo t angelis eius cuius ibi apparent vestigia. **E**ccl. xxi. **Q**ui odit corētōne vestigium est peccatoris. i. dyaboli. **J**ob. xx. **G**adet t̄ redient super eum horribiles. t. xij. **S**imil venerunt la trones eius t̄ fecerunt sibi viam p̄ me. magna aut̄ est sanctorū dignitas q̄ in eis est via tanti domini t q̄ ad eos venire dignaꝝ qz (quis deus magnus sicut de⁷ noster: tu es de⁷ q̄ facis mirabilia) cecos videre claudos abulare: p̄p̄erēs euangelizare. **M**at. xj. t. vt supra. **E**t possit aliq̄ suspicari q̄ tantus dominus non vellet venire nisi ad magnos reges t pontifices: vnde addit (Notaz fecisti) o xpe (in populis virtutē tuam) id est misericordia que propria est virtus dei cui p̄xrium est misereri semper t parcer de qua petit p̄. **I**n virtute tua iudi. me. t dicit (in populis) non in regibus t pontificibus quia sicut dicit **H**iere. ij. **T**enentes legem nescierunt me t̄ preuaricati sunt in me pastores. **E**sa. xxvij. **Q**uem docebit scientiam t quem intelligere faciet auditum: ablactatos a lacte. id est separatos a voluptate mundi. istis magnis t potentib⁷ nō facit dñs notā virtutē miscōle. qz sicut d: **G**ap. vi. **E**tiquo cōce

13

14

Septuagesimusseptimus

CLXXXIII

¶ die misericordia potentes aut potenter tormenta patientes et vere pplos qzbi sunt qz redemisti. vñ sequit (redemisti in brachio tuo extendo in cruce poplin tuu) no tim reges et pontifices: ppter qd dicit in ps. Propterea misericordia in opere et genitum tui pau. nunc exiur. dicit dominus filios Jacob. i. actiuos. luctatores et ioseph cõemplatiuos qz vident visiones deisicut ioseph reuelate fuerunt visiones. Et notandum qz omnis filii ioseph exierunt de iacob: sed no ecouerso (sa. xlviij. Non timere iacob qz redemi te. sa. i. syon in iudicio redimetur et reducet in iusticia et coteret. i. Pe. i. Non corruptibilis auro tec.

15

KAllegori
de xpo
effectu
rabili su
aduent?
carie.

Elderunt te aque deus viderunt te aque
z timuerunt: turbate sunt abyssi.

Eccl. te aq.) **Quarta ps** vbi exponit q̄ in mundo xp̄us opat. vñ dicit (videtur te aque de?) i. pp̄li videtur mira cula q̄ fecisti. aque cñ sunt pp̄li sicut d: Apoc. xvij. **Aque** quas. vidisti pp̄li sunt t̄ gentes. t̄ rō est q̄ transiunt sicut aqua. vñ.ii. **Reg.** viij. **D**ms morimur t̄ quasi aque dilabimur. t̄ q̄ nō tm̄ pp̄ls indeoz: **H**videt: s t̄ pp̄ls gentiū bene repetit (videtur te aque) t̄ p̄t intelligi de visu corporali tm̄ vel etiā cum isto de visu fidei. **P**rimo videtur cū multi tam de indeis q̄ de gentib⁹ (t̄ timuerūt) timore buitano timētes amittere locū t̄ gentē. **Joh.** xij. (t̄ turbate sunt abyssi) id ē reges t̄ p̄ncipes: vcl. p̄funda corda maloz. **Math.** ii. **A**udiens herodes rec turbatus est t̄ nō fuerunt pauci q̄ enā multitudine sonit⁹ aquarū. i. pp̄li sonantis t̄ murmuratis (turbata est) supple. vñ ibi **D**ath. ii. addit **H**erodes turbatus est t̄ oīs hierosolima cū eo nec tm̄ interius sunt turbati s t̄ locuti sunt ḥ eum. vñ addit (vocē dederūt mūbes) male. s. iudei eleuati q̄ supibus clamantes crucifigēti vñ **Hiere.** xij. **H**ereditas mea dedit ḥ me vocē: t̄ odiui ea vei de visu fidei (videtur te aque de?) i. pp̄li indeoz p̄ fidem (videtur te aque). i. pp̄li gentiū. **Esa.** ix. **P**opul⁹ genit⁹ q̄ ambulabat in tenebris vidit lucē magna (t̄ timue.) oipotentē visis miraculis. **Acf.** v. **F**act⁹ est timor magn⁹ in universa ecclia (t̄ turbate sunt) ad p̄niam (abyssi) infideles q̄ erant sine base sine fundamento fidei t̄ sine byssō bone t̄ munde conuersatiōis: nec tm̄ interius cōturbati sūt sed tertiam exterius clamauerūt errorem suū cofidentes t̄ veniam postulantes. vñ addit.

四

Multitudo sonitus aquarū vocem dederunt nubes.

Mul.so.aqua). i.eoz q̄ erant cōturbati ⁊ sonabāt soni
ti cōfessionis ⁊ gemīti, p̄ petis turbata est ad penitentias
Act.ii. De his duob̄ habet. his auditis cōpuncti sunt cor
de: ecce turbatio ⁊ dixerūt qd faciem⁹ tē. ecce sonit⁹. **E**sa.
xxvii. Sonabit p̄pli sicut sonit⁹ aquari multaz: t̄ vñ hoc
eis accidit dicis ibidē cum dicit⁹ his auditis. s. a p̄dicatiōe
ap̄low: vñ ⁊ hic subiungit (voce dederūt nubes). i.ap̄lī p̄
dicantes de qb̄ **E**sai.lr. Qui sunt isti q̄ vt nubes volant.
Job xxvij. Frumentū desiderat nubes ⁊ nubes sp̄ergūt
lumen suū. vel sic (videtur te aque). i. illi q̄bitant in aq̄s.
Sez p̄scatores cognoverūte. t̄ id relictis oib⁹ secent se cū.
Math.iii. Ambulans iesus iuxta mare galilee vidit du
os fratres simonē q̄ vocat petrus ⁊ andrea frēm ei⁹ mit
tentis rbete in mare. erāt em̄ p̄scatores: t̄ ait illis **V**enite
p̄ me faciā vos fieri p̄scatores hoīm at illi cōtinuo relicti
rbetib⁹ ⁊ nauī secuti sunt eum (t̄ turbate sunt abyssi) id ē
scribe ⁊ pharisei. malicia. p̄fundī ⁊ inuidia obscuri. **H**iere
xvij. Profundū est cor boīs ⁊ inscrutabile ⁊ q̄s cognoscet
illud (t̄ timuerūt) **H**iere. t. **M**agnū nomen tuū in fortiti
dine q̄s nō timebit te o rex gentiū: t̄ bñ dico q̄ a p̄dicatio
ne sunt turbati ⁊ cōpuncti nec mirum

四

Et enim sagitte tue transiunt vox tonitruis
tui in rota.

Ecce sa. t. trans.). i. verba p̄dicationis tue sunt penetrantia. **S**agitte potentis acute. **H**eb. iiiij. **G**loria est sermo dī et efficaciter penetrabilior; oī gladio ancipiti et p̄tingens usq; ad diuisionē aie ac spūs. nec tñm q; r̄sq; ad intima cordiur; penetrant dī q; transcurserit sed etiā q; cito multa terrarū spa-

cia transiunt sibi q̄ dicitur in ps. *Velociter currit fons ei⁹*. hoc est qđ sequit (vox tonitruj) i.e. vox p̄dicatōis ap̄lōw terribilis et aperta omnibus facta est (in rota). i.e. in circuitu totius orbis, ps. *In oēm ter. exiuit so. co. et in fi. or. ter. ver. eow. p̄dicationē aut̄ eow cōfirmabant miracula. vñ bene adiungit de miraculis.*

Elluxerunt coruscationes tue orbī terre
commota est ⁊ contremuit terra

13

Ellux. coru.t.) i.miracula q̄ te faciēte coruscabāt aplū
(obi terre). i.p totū mundū h̄ est qđ dī **Marc.** in fi. **E**ll
aut̄ pfecti pdicauerunt ybiq̄ dño cooperante & simonem
cōfirmante se. signis ad pdicationē aut̄ & signis cōfirma
tionē secuta est cōuersio multoz: vnde adiungit (cōmota
est) ad pniā & fidem (& cōtremui) timore bono (tra)iu
dee: q̄tum ad eos q̄ cōuersi sunt. p̄. **G**udit & cōmota ē ter
ra nec tñ iudei s̄ cōuersi imo & gentiles. vñ sequit.

Con mari via tua remite tue in aquis multis: et vestigia tua non cognoscet.

四

(In mari) i.in gentilitate amara in qua erat monstra de
orum falsorum (via tua) o deus pater. s. filii? tu? ibi est pro fidem dicit Job. xiiiij. Ego sum via. vel ad filium loquitur (in manu illud est (via tua) quod predicabitibus apostolis corda eorum intrasti (cum semite rue) precepta et institutiones euangelice que ad portum salutis diriguntur (in aquis multis) i.in multis populis diversarum gentium. quod sicut dicit ad Ro. xiij. Ut plenitudo gentium intraret et ad hoc siendi cecitas contigit in israel non in oibus sed in parte sicut ibi dicitur. cecitas ex parte contigit israel donec plenitudo gentium intraret. de qua cecitate subiungit hic (et vestigia tua non cognoscuntur) a inde ex ecclesiis. Job. i. In ipsa ve. et sui enim non receperunt. iudei qui sui debabant esse quod eos semper ptererat: non ostendit quod deberent cum cognoscere vestigia eius quia

Eduxisti sicut oves populū tuum in manu moysi & aaron.

2

Deduristi sicut pastor deducit oves (populū tuum) iudeorum cui dicit̄ **H**eat. vii. **E**cce elegit dominus deus tuus sis ei populū peculiaris de cunctis populis (in manu moysis et aaron) qui erāt duces populi. **M**ich. vi. **D**e domo scientie liberari te: t misi ante faciem tuā moysen et aaron sicut habet **E**ro. xv. **I**n hoc ergo aggrauat peccatum iudeorum.

Z Novalr.
quō p̄ctō
res diaīt
aq̄ octo r.
tionib⁹.

cunda est quia omni impellenti se cedit. sic peccator omni tentationi. **Iac. i.** Similis fluctui maris qui a vento mouetur et circumfertur. **C**tercia est quia nisi moueatur cor rumpitur sic peccator in quiete et in otio. **Hiere. xvii.** Ferti lis fuit Noab ab adolescentia sua requieuit in fecibus suis non est transitus de vase in vas tecum. **Pobelis. i.** Com putruerunt iumenta in stercore suo eternus et vicini capiunt nisi moueantur aque. **Q**uarta quia sicut aqua saporem trahit a terra per quam fluit sic peccatores a con uictu trahunt prauos mores. **Ecclesiastici. xiiii.** Qui comunicauerit superbo induet superbiam. **Q**uinta qd omnes aque currunt ad mare. **Eccles. i.** Ita omnes peccatores ad amaritudinem infernum. **Luce. xvi.** Mortuus est dives et se pultus est in infernum. **S**exta est quia aqua admittit terre facit luteum: sic peccator admittit diuinitatis luteum luxurie. **Hiere. v.** Saturauit eos et mechabat sunt et in domo meretricis luxuriantur. **Os.** Ut lutum platearum delebo coem. **S**eptima ergo delicia inuenit se fluit: sic peccator dilucide

Psalmus

ta occasione peccandi statim cedit.ij. Reg. xiiij. Deus moratur et quasi aque dilabuntur iux terra etc. Octaua qz statu no bñ nisi cogelata: sic nec pectora stare pot nisi in malo. Job. xij. Minqz in ecclz statu permanet etc. Eccli. xlij. Fugicus vent aqlo flavit et cogelauit crustal ab aqua super oem congregacione aquarum requiescat. De his ergo aquis dicit (videtur te aque deus).i. pectora p fide informe (videtur te aque) eadem p fide formatam: vel (videtur te) misericordet et sperauerunt (videtur te) iusti iudice rectum (et innuerunt). Hiere. xxi. Postqz onus mibi die pculsi fecur me. Job. xl. Iudicatu auris audiui te. Nec aut oculus meo videt te: ipse me reprehendo et ago priam in fastu et cinere. pnter aut onus tres ptes pnic. s. contritione confessione: satisfactione: contritione cu dicit (turbatis se abyssentie. si).i. profunda corda pectorum. Hiere. xvij. Profundus est cor bovis et inscrutabile. Gen. i. Tenebre erant super faciem abyssi id est super cor pectorum. b. abyssus o. turbari p pttionem. psal. 23. Nra mea turbata est valde. et alibi. Cor meum conturbatum est in me. De confessione dicit (multitudine sonit aquarum) audita est. qz (vocē dederunt nubes).i. pectora sponte pfitendo dederunt vocē confessionis cum magno fletu. pectora cu dñ (nubes) et pcam etiā ppter obscuritatem inde nubes sine aqua qz a vento circulerunt. Tren. in. Opposuiti nubē ne transescat ovo. de nubes debent dare vocē no expectare qz qsi cuz violetia extrabant pcam de eoz ore vel qz ab alijs accusentur. sicut achor. Josue. viii. ps. Ex voluntate mea pfiterebō illi: aliqz etiā expectant quoqz dñs auferat ab eis vocē in lepro infirmitatis. contra quos Eccli. xvij. Ante mortē confiteare a mortuo quasi nibil perit confessio viuus et sanus confiteris et hoc o. esse in multitudine sonit aquarum lacheymarū saltē cordis qz habere no pot lacrimas oculorū. Job. x. Loquar in amaritudine anime mee. De satisfactione sequitur (etem sagitte tue transescit) sagitte dñi sūc infirmitates tribulatōes et alia qz sustinere o. bō. p dño. de qz. Job. xj. Sagitte dñi in me sunt quarū indignatio ebibit spm meū. scz spm malū fornicatiōes: supbie: avaricie et aliorū vicioz bas aut sagittas sustinent qz considerant de facili qz transescute. Nō cu dñ durat. h. Cor. iii. Id cu qd in pfecti est momentaneū et leue tribulatiōis vestre tē. sed pene malorum no crunt transitorie: immo eterne qd innuit cu subiungit (vox tonitruī eui).i. vox illa terribilis qz tonabis: ite male. in ig. cter. (crit in rota).i. in eternū durabit. in rota ei rotunda no est finē reperire: de hoc tonitruo Job. xxvj. Cuz vir paruā stilla sermonis ei audierum qz poterit magnitudinem tonitruī ei intueri. tonitruū aut solet pcedere conuictio: silt ante iudicium illud pcessit dñi conuictio. vñ subiungit (illuxerunt coruscatiōes. t.).i. conuictiōes facte p. ppbe tas p teipm: p aplos etiā pdicatores orbi terre. Eccli. xlij. Accelerat coruscatores emittere iudicii sui. cu aut hoies vindicent coruscatiōes timent tonitruū et muniunt se signo crucis. hoc est qd subdit (comota est et tremuit terra).i. pectoros. ecce timor tonitruī. De signo aut crucis addit (in mari via tua).i. ipsi ambulant in via pnic qz est amara. hec est via triū dierū. de qua Ero. v. Deus hebreorū vocauit nos ut eamus viā triū dierū in solitudinem id est in pnicam que hz alias tres pmissas ptes. s. contritione: confessione: satisfactione: quasi tres dictas: hoc est in solitudine: qz in ea no habentē deliciae. hoc est etiā (in mari) qz in ea habentur amaritudines et dolores. Isa. ix. Ziggrauata est via maris (et semite in aquis multis).i. no in viā pnic incedunt sed et semitas cōsiliorū agreduntur que sūt (in aqz multz) id est in multis tribulatiōibz. cōsilium cu est vt oia patient et libenē etiā et letanē sustineam. vñ domestic dñi pauli dicit Ror. v. Gloriari in tribulatiōibz scientes qm tribulatio patientia op. patientia vñ pbationē. pbatio vero spem. spes aut no cofundit. q. d. id gloriari in tribulatiōibz qz scim qz sunt semite pducentes ad vitā. Actu. viii. Per multas tribulatiōes opoz. nos intra. in reg. ce. hec est aut arta via sicut dicit dñs Math. vii. Et pauci sunt qz inueniunt eaz. vñ subiungit (et vestigia tua no cognoscēt) a multis vestigia ei sunt paupertas: vilitas passio et hmōi. z. i. Ps. ii. Xps passus est pro nobis vobis re. exempl. et sc.

ve. eius. hec vestigia no cognoscunt multi. i. no approbat nec unitari volunt. Job. xxi. Qui dixerūt deo recede a nobis sciam viarū tuarū nolumus qz est oportens ut seruimus ei. vel sic (in mari). i. in anima penitēte et amara p contritionē (via tua) duplex. s. misericordia et veritas: misericordia eaz eleuat p spem: veritas deprimit p timore (et in aqz) dulcibus. i. in anima cōtemplante sunt (tempe) cōsilioz strate mundi latentes: copendioz (et) ibi (vestigia tua no cognoscēt) Job. ix. Invenerit ad me novicēbo eū: si abiecti no intelligam. et infra etiā si simplex fuerō bocip̄ ignorabat anima mea. In his aut vijs et semitis lz no sunt nisi pauci electi: nō oceris eos sed (deduxisti). id est deducis (sicut oues) simplices timidas imbecilles et gregatas (populus tuum) quem tibi de mundo elegisti. ps. Hęa gens cuius dñs de ppls quem elegit in hereditatē sibi. Ero. vi. Assumam vos mibi in plam et ero vester de. ps. Qui deducis velut ouem ioseph. i. iustos qz se ab huī munci deceptōibus et carnis illecebribz intactos et immaculatos se custodiunt et fratrū etiā iniurias patienter sustinent et amicabilē remittunt et futura pudent et exponunt sicut ioseph fecit fugiens ab egyptia et pallium dimittens ei. fratribz etiā qz cum veneraverant benignē remisit immo eos excusavit dicens. Gen. xlv. Non vestro cōsilio sed dñi voluntate hic missus sum. futura etiā puidet et tpalia sicut patuit in expositione somniōz: et eterna. sicut dicit Apls Hebr. ii. Fide ioseph moriens de pfectione filiorū isrl memoratus est et de ossibus suis mandauit (in manu moysi et aaron). s. sacerdotibz et prelatoribz qz sunt duces ecclie. ps. Moy. et aaron in sacerdotibz eius: sed isti duces pinguedine tpalium nimia et in pluribus excecerat sunt. vñ cum cecus cecus ducat ambo in foueam cadunt. Mat. xv. Osee. ii. Esfraim eductus ad interfectorem filios suos: et bñ dicit (in manu). i. ex emplo opatiōis non verbo. inclitus cu dicunt hoies exemplo qz verbo. pueriles cu sunt et no pueroz semper dicunt da exemplum sed multi possunt r̄ndere non est paratum: vel qz moysem qz interptat aquaticus significat humilitas actiuoz. aqua cu naturaliter descendit. p aaron qz interptat montanē intelligit sublimitas cōtemplatioz. actiu ergo qui humilia amant saluabunt per moysem in vita seculari. contemplatiūi qui ardua et deserta diligunt salua. bunē p aaron. sicut xps et iohannes simul pdicabant. vñ trahens voluptuosos alius sobrios: neuter tñ phariseos. Mat. xj. Venit iohannes neqz manducans neqz bibens: et dicunt demoni hz. venit filius hominis manducans et bibens: et dicunt: ecce homo vorax et potator vini: italia iudicata sunt etiam hoies si bibit homo religiosus dicunt episcopūs est: si ieiunat dicunt hereticus est: vñ hypocrita vñ singularis et superbis.

Psalmus LXXVII

H Tendite popule meus legem meaz p. lxxvii inclinate aure vest. am in verba oris mei.

(Attendite popule meus) Titulus. Intellectus Asaph. supra dixit dominū fecisse mirabilia. hic ostendit qz spūaliter debet intelligi sicut titulus ostendit. Intentio est monere populū dei ne spiritualibus eius beneficiis sit ingratus. Modus. nouem sunt partitōes. In prima parte inuitat nos ad spūalem intelligentiam ibi (attendite) In secunda nos reuocat spūaliter ab ingratitudine ostendens in gratitudinem iudeorū ibi (quanta audiūmus) In tercia ostendit qz et qualia fecerit dominus iudeis in egypto et in exitu de egypto ibi (coram patribz eorum) ceteras ptes suis locis poterimus assignare. In prima ergo parte primo reddit audientes atentos cu dicit (attendite) Secundo beniuolos cum dicit (popule meus) Tercio deuotos cu dicit (legem meam) Quarto humiles et credulos cum dicit (inclinate aurem vestram) hec quatuor necessaria sunt audientibus. s. vt sint diligentes vel etent: beniuoli: dociles et creduli verbis magistri boni. Loquit ergo ad plam xpianum de quo intelligenda sunt qz in hoc ps. de pplo iudiciorum ad lram enarrant. et illa narratio finis historiā plam

A
Quatuor
necessaria
audiētibz